

ชื่อเรื่อง **ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม**

ศึกษากลุ่มวิชาชีพข้าราชการและเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ

ชื่อผู้วิจัย **ไพโรจน์ ภัทรนรากุล**

ปีที่ทำวิจัย **พ.ศ.2547**

การศึกษาวินิจฉัยเรื่องความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (**Conflict of Interest**) : ศึกษากลุ่มวิชาชีพข้าราชการและเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาข้อมูลในเชิงวิชาการและประสบการณ์ที่เกี่ยวกับความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ศึกษารูปแบบของความขัดแย้งโดยรวมและพัฒนากิจกรรมศึกษาที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม และเพื่อกำหนดแนวทาง/มาตรการส่งเสริมและปลูกฝังวัฒนธรรมความประพฤติปฏิบัติที่หลีกเลี่ยงความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม แนวทางการศึกษา อาศัยวิธีการเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ และมีวิธีการเก็บข้อมูลหลายด้าน รวมถึงการสัมภาษณ์ระดับลึกนักวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญและผู้มีบทบาทสำคัญ การทำกลุ่มสนทนา การสัมภาษณ์อย่างไม่เป็นทางการเพื่อพัฒนาเรื่องเล่า (**fiction**) การสำรวจข้อมูลจากแบบสอบถาม การศึกษาดูงาน การวิเคราะห์ข้อมูลจากฐานข้อมูลชนและการค้นคว้าทางเว็บไซต์ต่างๆ

ผลการศึกษามีข้อค้นพบที่สำคัญคือ **Conflict of Interest** เป็นประเด็นทางด้าน จริยธรรมมีองค์ประกอบที่เชื่อมโยงถึงปัจจัยทั้งในระดับส่วนบุคคล องค์การและสังคม เชื่อมโยงกับเรื่องค่านิยม วัฒนธรรมและความสัมพันธ์ในระบบอุปถัมภ์ โดยเฉพาะกลุ่มวิชาชีพที่ต้องใช้ดุลพินิจ การมีช่องว่างของกฎหมายและการขาดระบบการตรวจสอบที่ดี ล้วนเป็นปัจจัยที่นำไปสู่ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม รูปแบบความขัดแย้งมีหลายรูปแบบตั้งแต่การรับสินบน การรับของขวัญ การใช้อิทธิพลส่วนตัว การใช้ข้อมูลลับ การใช้ความสัมพันธ์แบบเครือญาติ การทำงานหลังออกจากตำแหน่ง ซึ่งนำไปสู่การคอร์รัปชันที่รุนแรงขึ้น

สำหรับแนวทางป้องกันที่สำคัญคือการสร้างเสริมจริยธรรมคุณธรรม การมีมาตรการด้านกฎหมายและมาตรการด้านสังคม การแสดงทรัพย์สิน หนี้สิน รวมถึงการแถลงหรือแสดงโดยเปิดเผย (**Declare**) ของผู้บริหารระดับสูงถึงการปลอดจาก **Conflict of Interests** ก่อนรับตำแหน่ง การนิเทศข้าราชการใหม่ก่อนปฏิบัติงาน มีกระบวนการขัดเกลาทางสังคม (**Socialization Process**) เพื่อหล่อหลอมเยาวชนและคนรุ่นใหม่ให้ตระหนักถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเหนือประโยชน์ส่วนตน ในการศึกษาได้เสนอตัวแบบ (**Model**) ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมที่มองปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นองค์รวม พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติที่ให้ความสำคัญในมาตรการตรวจสอบและมาตรการทางสังคมและข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษานี้เน้นการตรวจสอบเชิงพฤติกรรม การส่งเสริมการปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อพัฒนาไปสู่การจัดทำ **Conflict of Interests Index**

ในการศึกษาได้เสนอตัวแบบ (Model) ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวมที่มองปัจจัยที่เกี่ยวข้องอย่างเป็นองค์รวม พร้อมทั้งจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติที่ให้ความสำคัญในมาตรการตรวจสอบและมาตรการทางสังคมและข้อเสนอแนะเพื่อการศึกษาที่เน้นการตรวจสอบเชิงพฤติกรรม การส่งเสริมการปฏิบัติที่เป็นเลิศเพื่อพัฒนาไปสู่การจัดทำ Conflict of Interests Index

คำหลัก (Keywords) : ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม (Conflict of Interest) ; จริยธรรม(Ethics) ; คุณธรรม(Integrity); วิชาชีพ(Profession); จรรยาบรรณ

ที่มา : กพ., สำนักงาน ศูนย์ส่งเสริมจริยธรรม สถาบันพัฒนาข้าราชการพลเรือน. ความขัดแย้งกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม ศึกษากลุ่มวิชาชีพข้าราชการและเจ้าหน้าที่หน่วยงานภาครัฐ. กรุงเทพฯ :โรงพิมพ์ไอที กราฟิค ดีไซน์ แอนด์ พรินติ้ง, 2546.